

La igualtat entre l'home i la dona a Catalunya ha avançat molt en els darrers anys, però encara queda molt camí per recórrer i moltes fites per assolir si es vol aconseguir una paritat justa i real. La constitució el 1998 de la Comissió Dona i Municipi, integrada per dotze membres que ocupen càrrecs decisoris en les administracions locals, ha significat un pas endavant tant en la reivindicació d'aquest dret com en la posada en marxa d'una tasca sensibilitzadora. **“La nostra Comissió va ser fruit de la inquietud de les dones que volien entrar dins del món polític i es trobaven amb una porta tancada al seu davant”**, explica la seva presidenta, Mercè Valls, abans de fer referència a l'entitat que els ha aixoplugat i els ha donat suport: L'Associació Catalana de Municipis. **“Actualment, tot i que no oblidem que s'ha de reivindicar, la sensibilització és la nostra tasca prioritària”**, assenyala.

Avui dia, la població femenina encara és remunerada un 22% menys que la masculina; el 98% dels contractes temporals recauen sobre les dones i són elles les que realitzen els dos terços del treball mundial i ingressen tan sols un 10% dels guanys totals. A Catalunya, la taxa de dones aturades és el doble que la registrada pels homes i tan sols un 20% ocupa responsabilitats directives. Com més elevat és el lloc de treball, més evident és el desequilibri. Davant d'aquestes dades, la pregunta és: Quina seria la solució per equilibrar la balança? Des de la Comissió es defensa la necessitat d'una evolució cultural, seguida de reformes legislatives que garanteixin la paritat en protecció i drets, així com augmentar la participació de la dona en tots els àmbits, entre ells el polític. **“La dona, com a representant del 50% dels vots –ja no dic del 52%– també ha de poder dissenyar aquest model de societat. Les alcaldesses continuen sent una de les forces menys representatives a la política, n'hi ha molt poques. A mesura que anem pujant en direcció a Europa, el ventall de participació s'incrementa”**, assenyala, tot evidenciant una altra realitat a la qual s'ha de fer front: **“A vegades, les mateixes dones no ens sentim capaces; pensem, per desconeixement, que hi ha àmbits molt llunyans per a nosaltres; ens autoreleguem”**, afirma, i destaca a més a més que **“des de la Comissió, volem fomentar aspectes com l'autoestima i la formació. A l'àmbit polític també és molt necessari un aprenentatge permanent i continuat. Has de ser una bona comunicadora, has de saber cuidar la teva estètica i has d'estar segura de tu mateixa.”** Quan la dona té accés a un càrrec decisorí, com és el de regidora o alcaldessa, comprova que no hi ha cap incapacitat que l'allunyi d'exercir amb la mateixa eficiència que un home, ben al contrari, **“el seu tarannà, sovint la fa més propera al ciutadà i, per tant, més sensible a les problemàtiques quotidianes. Com més petit és el poble, més palesa es fa aquesta característica, fins el punt que crec que hi ha funcions que se li demanen a una alcaldessa que mai no se li sol·licitarien si fos un home.”**

Mercè Valls, també responsable del Consistori de Torà, recorda una frase que hom pot sentir sovint i que demostra que la lluita per la igualtat l'hem de bregar moltes vegades sota el sostre propi. **“Se sol dir: el meu home em renta els plats, em va a comprar, em fa el lliit. Hem de ser capaces de canviar aquesta conceptualització. El teu home no et fa res sinó que comparteix un espai amb tu. Tenim massa assumit que**

la responsabilitat és de les dones i que si la teva parella t'ajuda a netejar o a anar a comprar, és una gran sort.” Tot i que les estadístiques rebel·len certa tendència al canvi, encara no és suficient: **“S'ha incrementat entre un 5% i un 10% la incorporació dels homes a les tasques domèstiques. És molt poc. Si l'home hi dedica uns cinquanta minuts diaris, la dona més de tres cents”**, puntualitza la presidenta.

La maternitat sovint és un impediment perquè es pugui produir l'ascensió de la dona en la seva carrera professional. **“En els àmbits més restringits a la presència femenina veiem que la majoria o bé són solteres o no es plantegen gaire tenir fills. Hem de ser capaços de legislar per tal de protegir tant la mare com el pare i facilitar que puguin retornar a la feina”**, destaca abans de matisar que **“l'home ha de compartir la responsabilitat de la maternitat. Depenent de la circumstància de cada parella, hauria de ser una opció a escollir. Crec que no només s'han de donar avantatges a la mare.”** Per a Mercè Valls, l'educació a l'escola i a casa són dos pilars fonamentals per enderrocar els tòpics: **“La prevenció comença en aquests dos àmbits, que van íntimament lligats.”**

L'alcaldesa de Torà agraeix el suport rebut per l'entitat que els aixopluga, l'Associació Catalana de Municipis, i per la sensibilitat manifestada pel seu president, Joan Maria Roig –també alcalde d'Ampostà–, que no s'ha tancat a la possibilitat que en un futur la Comissió –oberta a la participació també dels homes– sigui part integrant de l'executiu de l'entitat. L'Associació té entre la seva llista de prioritats la problemàtica dels maltractaments. **“Hem demanat participar en les reunions que una altra comissió realitza periòdicament sobre aquest tema.”** En aquest sentit, Mercè Valls ressalta un important avenç: l'aprovació d'un pla interdepartamental contra la violència de gènere, consensuat amb la Federació Catalana de Municipis i aprovat pel Parlament l'any 2002, que dissenya els eixos sobre els quals ha de girar qualsevol intervenció. **“S'indica que s'ha d'actuar sobre els aspectes culturals i socials. La formació a l'escola i a casa és cabdal, així com una correcta conceptualització de la figura de l'home i de la dona. D'altra banda, els mitjans de comunicació juguen un paper fonamental en la transmissió d'aquests missatges. Així mateix, s'ha d'atendre a altres factors relatius al suport que s'ofereix a la dona maltractada: com han de ser les cases d'acollida o assegurar realment que l'agressor no pugui aproximar-se a la víctima. Si no tenim molt clar que hi ha una sèrie d'àmbits sobre els quals hem d'incidir, malament”**, valora, abans d'afegir que: **“De moment, hem pogut consensuar-ho i plasmar-ho amb un pla, però ara hem d'aconseguir tirar-ho endavant i destinar les partides pressupostàries suficients. Tots ens omplim la boca dient que hi ha cases d'acollida, però després cal veure si hi són realment i si funcionen adequadament.”**

Catalunya està avançada respecte a altres indrets de la geografia espanyola. Per exemple, l'índex d'accés de les dones al món laboral és més elevat que a altres comunitats. Malgrat això, **“no hi sol haver un equilibri entre la formació i la feina que es troba. Cal afegir que la discriminació no és tan palesa com abans però continua a un nivell soterrat –indirecte i cada vegada més intens– a l'àmbit psicològic.”**

**“A vegades
les mateixes dones
ens autoreleguem”**

Mercè Valls i Querol - Barcelona